

"Zonder mest zou de Kempen een arme streek zijn"

Dierlijke mest bevat voedingsstoffen die noodzakelijk zijn om een landbouwteelt te doen slagen. Bovendien is het een grondstof voor het opwekken van groene energie. Kortom, mest is belangrijk. Nu de goegemeente daar nog van overtuigen want bij de meeste mensen roept mest alleen negatieve associaties op. In die mate zelfs dat een vergunningsaanvraag voor een biogas- of mestverwerkingsinstallatie vaak op buurtprotest stoot. Met de mobiele tentoonstelling 'Mest werkt' wil de Hooibeekhoeve, het praktijk- en voorlichtingscentrum van de provincie Antwerpen, van mest een positief verhaal maken en meer draagvlak creëren. Gedeputeerde van Landbouw Ludwig Caluwé onderstreept het belang van rondleidingen zoals bij Biogas Boonen in Meerhout, waar de tentoonstelling officieel voorgesteld werd. Door 'Mest werkt' gratis uit te lenen, wil de provincie bedrijfsleiders met een pocketvergister, biogas- of mestverwerkingsinstallatie ondersteunen.

29 JUNI 2015 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:22

Lees meer over:

mest

consument

Dierlijke mest bevat voedingsstoffen die noodzakelijk zijn om een landbouwteelt te doen slagen. Bovendien is het een grondstof voor het opwekken van groene energie. Kortom, mest is belangrijk. Nu de goegemeente daar nog van overtuigen want bij de meeste mensen roept mest alleen negatieve associaties op. In die mate zelfs dat een vergunningsaanvraag voor een biogas- of mestverwerkingsinstallatie vaak op buurtprotest stoot. Met de mobiele tentoonstelling 'Mest werkt' wil de Hooibeekhoeve, het praktijk- en voorlichtingscentrum van de provincie Antwerpen, van mest een positief verhaal maken en meer draagvlak creëren. Gedeputeerde van Landbouw Ludwig Caluwé onderstreept het belang van rondleidingen zoals bij Biogas Boonen in Meerhout, waar de tentoonstelling officieel voorgesteld werd. Door 'Mest werkt' gratis uit te lenen, wil de provincie bedrijfsleiders met een pocketvergister, biogas- of mestverwerkingsinstallatie ondersteunen.

Vrijdag namen (landbouw)gidsen en leden van Landelijke Gilden en de bedrijfsgilden van Boerenbond een kijkje bij Biogas Boonen. Dat is de biogasinstallatie die verbonden is aan het melkveebedrijf van Roger Boonen. Samen met twee van zijn drie zonen melkt Roger een 120-tal koeien, teelt hij ruwvoedergewassen op 160 hectare en produceert hij 2 MW groene stroom, genoeg voor het jaarverbruik van 1.200 gezinnen. De vergister in Meerhout wordt gevoed met bedrijfseigen rundveemest en varkens- en kippenmest van collega-landbouwers, maïs, afgekeurde veevoederproducten (b.v. bietenpulp) en nevenstromen uit de voedingsindustrie.

De vergister wordt niet met willekeurige hoeveelheden van de verschillende producten gevoed, integendeel zelfs. Alles wordt nauw afgemeten aangezien de bacteriën die in de vergister verantwoordelijk zijn voor de methaanproductie nog het best vergelijkbaar zijn met de pensbacteriën van een koe. "Het bacterieleven in de vergister mag nooit stilvallen. Hoe beter we de bacteriën soigneren hoe groter de gasproductie", legt Boons uit waarom elke aankoop van grondstoffen goed overwogen wordt en van elke geleverde vracht een staal voor analyse worden genomen.

De wetgever bepaalde dat een biogasinstallatie op een landbouwbedrijf zoals dat van de familie Boonen voor 60 procent met landbouwgrondstoffen (mest, maïs of andere energiegewassen, enz.) gevoed moet worden. Biogas Boonen koopt dus maximum 40 procent reststromen uit de

voedingsindustrie zoals spoelwater van de melkerijen dat eiwitten bevat of een afgekeurde lading koffie. Om sterker te staan in de onderhandelingen sloegen zeven landbouwers met een biogasinstallatie de handen in elkaar binnen de coöperatie 'Biogas Vlaanderen'. Roger Boonen vindt het jammer te moeten zeggen dat de coöperatie is opgedoekt omdat de personeelskost van twee aankopers niet opwoog tegen de besparing op ingekochte grondstoffen.

Vermeldenswaard in het licht van de strijd tegen voedselverlies is de 'supermarktmix' waarmee de vergister ook gevoed wordt. Dat is een vloeibare brij van voedingswaren waarvan de houdbaarheidsdatum verstreek in de supermarkt. Bermgras opwaarderen tot groene stroom lukt helaas (nog) niet. De plastic- en metaalresten evenals de vervuiling met zand zouden het vergistingsproces verstoren. Zelfs met meer betrouwbare grondstoffen stelt de vergister de familie Boonen soms voor een raadsel. Zo heeft de installatie zeven maanden lang op 30 procent capaciteit gedraaid vanwege problemen met schuimvorming. "We zijn nog altijd niet zeker van de oorzaak", zegt Roger, waarmee hij illustreert dat een vergister uitbaten grote technische uitdagingen met zich meebrengt. Het is dus een wijd verspreid misverstand dat een biogasinstallatie draait op alle mogelijke soorten afval. Zo zijn er wel meer misverstanden wanneer het mest betreft en de installaties die daarop draaien. Om die de wereld uit te helpen, stapte de Hooibeekhoeve in Geel mee in het Leader-project 'Mest werkt'. Speciaal hiervoor werd een mobiele tentoonstelling ontwikkeld die jong en oud vijf verhalen over mest bijbrengt. Je ontdekt waarom mest belangrijk is, waarom mest een bouwstof is voor elk leven en leert meer over de verschillende mestverwerkings- en bewerkingstechnieken. Heb je je ooit al afgevraagd hoeveel mest een dier produceert? Voor een melkkoe is dat 60 liter per dag. De ontlasting van fokzeugen (16 liter), vleesvarkens (4,5 liter) en kippen (133 gram) is wat bescheidener. Ook kom je te weten hoe mensen doorheen de eeuwen met mest zijn omgegaan.

Een 20-tal mensen met een hart voor landbouw mocht als eerste kennismaken met de tentoonstelling zodat zij er bekendheid aan kunnen geven binnen hun verenigingen (Gidsenbond, Landelijke Gilden, enz.). De mobiele tentoonstelling wordt door de Hooibeekhoeve gratis uitgeleend aan verenigingen, aan scholen, aan landbouwbedrijven met een opendeurdag, aan gemeentebesturen of bedrijfsleiders die een informatievergadering organiseren vanwege de vergunningsaanvraag voor een biogas- of mestverwerkingsinstallatie, enz.

"De positieve boodschap dat mest een voedingsstof is en ook een bron van groene energie willen we met de tentoonstelling helpen verspreiden", aldus Jiska Coart, verantwoordelijke landbouweducatie op de Hooibeekhoeve, het praktijk- en voorlichtingscentrum van de provincie Antwerpen. "Voor veel mensen is mest iets vies en vervelend. Daarom hebben we binnen het Europese Leader-programma het initiatief genomen om het draagvlak voor mest te vergroten", voegt gedeputeerde van Landbouw Ludwig Caluwé er nog aan toe.

De tentoonstelling is een mooie aanvulling op bedrijfsbezoeken. Van Biogas Boonen in Meerhout reisde ze naar de Hooibeekhoeve, waar afgelopen zaterdag een familiehappy hour plaatsvond. Gezinnen werden er rondgeleid op het melkveebedrijf in Geel dat dienstdoet als proefboerderij van de provincie Antwerpen. Voor de kinderen waren er landbouweducatieve spelen terwijl de ouders zich tegoed deden aan hoeve- en streekproducten. De huifkar bracht hen naar Bio Kempen, een mestverwerkingsbedrijf in Geel dat stikstof op een biologische manier verwijdert uit de dunne fractie van varkensmest.

VILT nam de dag voordien deel aan het bedrijfsbezoek in beperkte kring bij Biogas Boonen, waar ons duidelijk werd dat de uitbater van een biogasinstallatie van geen kleintje vervaard mag zijn. Om te beginnen probeert hij een rendabele stroomprijs te onderhandelen met afnemers zoals Electrabel en Luminus, om de twee grootste spelers op de Belgische markt even bij naam te noemen. Tien jaar lang geniet hij steun in de vorm van groenestroomcertificaten (t.w.v. 90 euro). "Welke ondersteuning we daarna zullen genieten, is onbekend. We rekenen op een verlenging aan dezelfde condities met tien of vijftien jaar. Anders hebben we niets verdiend aan de biogasinstallatie." Ook de prijs van grondstoffen, reparaties die zich regelmatig aandienen en de kostelijke afzet van het eindproduct (digestaat) veroorzaken onzekerheid. Hoewel digestaat een waardevolle meststof is, moet Biogas Boonen vanwege de grondschaarste in Vlaanderen betalen om er vanaf te geraken. Export naar het buitenland – in de winter gaat de digestaat van Biogas Boonen o.a. naar wijngaarden in de Moezel – vergt een voorafgaande hittebehandeling.

Hoewel de akkers in Wallonië smachten naar dierlijke mest is Wallonië anders dan Frankrijk of Duitsland geen afzetmarkt voor ruwe mest of voor de eindproducten van vergisting of mestverwerking. "De taalgrens blijkt ook een mestgrens, zelfs Nederlandse mesttransporteurs maken een ommetje via Luxemburg om het Waalse grondgebied en het bijbehorend papierassenwerk te vermijden", klinkt het vol onbegrip bij Roger Boonen. "Mocht Wallonië zijn grens openen, dan zou er zelfs mest tekort zijn in ons land." Politiek beweegt er niet veel op dat vlak zodat Vlaamse landbouwers steeds strengere regels opgelegd krijgen voor de afzet en aanwending van mest. Boonen hoopt dat we niet in een situatie belanden dat planten te weinig voedingsstoffen via mest krijgen. "Zonder stront zouden de schrale Kempen nog altijd een arme streek zijn", zo benadrukt hij nog.

Geïnteresseerd in de mobiele tentoonstelling 'Mest werkt'? Neem dan contact op met de Hooibeekhoeve via hooibeekhoeve@provincieantwerpen.be of op het nummer 014/852707.

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra